

Αναδάσωση, τώρα

Κλαίμε στα αποκαϊδία, χάθηκε ένας θησαυρός. Τώρα όμως πρέπει να αρχίσουν άμεσα τα απαραίτητα έργα υποδομής για την προστασία της ευρύτερης περιοχής. Σε αυτά περιλαμβάνονται έργα στις καμένες περιοχές, όπως ρίψεις κορμών, κλαδοπλέγματα, μικρά φράγματα όπου είναι απαραίτητο, καθώς και έργα για την αποφυγή της διάβρωσης του εδάφους και των πλημμυρών. Οι αναδασώσεις πρέπει να ξεκινήσουν άμεσα με δασοπονικά είδη που ταιριάζουν στην Πάρνηθα, όπως η πεύκη και άλλα πλατύφυλλα. Χρειάζεται η δημιουργία προδάσους για να ακολουθήσει η ελάτη. Και για τα έργα υποδομής και για την αναδάσωση βέβαια απαιτείται η εκπόνηση ενός ολοκληρωμένου σχεδίου, το οποίο έχει ετοιμαστεί ήδη πολλές φορές από την έως τώρα ξεχασμένη Δασική Υπηρεσία, που στελεκώνεται από επιστήμονες υψηλού κύρους σε γνώση και αποτελεσματικότητα. Η υλοποίηση του εν λόγω σχεδίου απαιτεί την άμεση χρηματοδότηση - χωρίς χρήματα δεν γίνεται τίποτα. Παράλληλα, θα πρέπει να ληφθεί μέριμνα ώστε να προστατευθεί ό,τι απέμεινε από το δάσος. Είναι δεδομένο ότι η πυρκαγιά ξεκίνησε από εμπρησμό. Οπου μπαίνει φωτιά έτσι, κατά κανόνα επαναλαμβάνεται και του χρόνου.

Η Συντακτική Ομάδα

Γυμνό το Λεκανοπέδιο Η Αθήνα θρηνεί

Ενα μαύρο τοπίο, μια νεκρή γη - πώς μπορεί να φυτρώσει πια οτιδήποτε εδώ; - και η σιγή να σπάει μόνο από τις ριπές του ανέμου που σκάνουν τις στάχτες. Μακάρι ο αέρας να μπορούσε να διώξει και την οσμή του καμένου που έχει «ποτίσει» την ατμόσφαιρα, αλλά φαίνεται ότι αυτή θα μείνει εκεί για πολύ καιρό. Όλες οι αισθήσεις του επισκέπτη της Πάρνηθας «την επόμενη μέρα» της φωτιάς που κατέκαψε τον εθνικό δρυμό της Αττικής, το δάσος μας, υποβάλλονται σε ένα ισχυρό σοκ.

Θλίψη, οργή, προβληματισμό αλλά και ώθηση για δράση όλων προκαλούν τα πρώτα στοιχεία για την έκταση της καταστροφής στην Πάρνηθα. Η πυρκαγιά κατέκαψε το 75% της έκτασης του μοναδικού ελατοδάσους, καθώς και 20.400 στρέμματα πευκοδάσους και θάμνων. Το δασαρχείο Πάρνηθας υπολογίζει ότι μετατράπηκε σε στάχτη σχεδόν ο μισός πυρήνας του εθνικού δρυμού, δηλαδή τα 15.510 από τα 38.000 στρέμματα της έκτασής του. Η ανεύρεση ελάχιστων, ως τώρα, νεκρών ελαφιών δίνει ελπίδες ότι τα σπάνια θηλαστικά κατάφεραν να απομακρυνθούν έγκαιρα - ωστόσο ο πυρήνας του δρυμού δεν έχει ακόμα «ερευνηθεί» επαρκώς.

Σύμφωνα με τα πρώτα στοιχεία του δασαρχείου Πάρνηθας και τις πρώτες αεροφωτογραφίες της καταστροφής, τη μεγαλύτερη ζημιά υπέστη το δάσος της Κεφαλληνιακής Ελάτης (*Abies Cephalonica*), όπου κάηκαν τα 21.800 από τα 29.500 στρέμματα. Επίσης κάηκαν 20.400 στρέμματα Χαλεπιού Πεύκης (*Pinus Halapensis*) και θάμνων αειφύλλων πλατύφυλλων, ενώ διασώθηκαν 12.500 στρέμματα. Συνολικά η πυρκαγιά υπολογίζεται ότι κατέκαψε 42.200 στρέμματα (τα 15.510 από τα οποία στον πυρήνα του δρυμού), ωστόσο λεπτομερέστερη εκτίμηση της καταστροφής θα υπάρξει μέσα στις επόμενες ημέρες.

Όσον αφορά την πανίδα της Πάρνηθας, μέχρι στιγμής έχουν βρεθεί μόνο 4-5 νεκρά ελάφια και κάποια μικρότερα ζώα (σκύλοι, αλεπούδες, σκαντζόχοιροι, πτηνά κ.ά.), γεννώντας

“...Θλίψη
οργή,
προβληματισμό
αλλά και ώθηση
για δράση...”

Βάσιμες ελπίδες ότι ο κύριος πληθυσμός του κόκκινου ελαφιού (που έφθανε πριν από τη φωτιά τα 400-500 ζώα), αλλά και των υπόλοιπων ειδών του δάσους απομακρύνθηκαν έγκαιρα.

Διαβάστε επίσης...

- Τα 12 λάθη που επέτρεψαν τη φωτιά να σκορφαλώσει στην Πάρνηθα
- «Ερημος τσιμέντου»
- Ελατόδασος; Για 100 χρόνια ξεχάστε το
- Ο Συνήγορος του Περιβάλλοντος

Η Πάρνηθα “θερμοστάτης” της Αθήνας

Το δάσος λειτουργούσε ως θερμοστάτης απέναντι στα ακραία καιρικά φαινόμενα. Τώρα, μετά την καταστροφή του δρυμού, τα ακραία μεγέθη του κλίματος της πρωτεύουσας θα γίνουν ακόμη πιο ακραία. Έτσι οι ζεστές μέρες θα είναι ακόμα πιο ζεστές. «Είναι σαν να διπλασιάστηκε ο στόλος των Ι.Χ. στην Αθήνα», τόνισε χθες δίνοντας μια άλλη διάσταση στο μέγεθος της καταστροφής ο αναπληρωτής καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών και διευθυντής της Ομάδας Φυσικής Κτιριακού Περιβάλλοντος κ. Ματθαίος Σανταμούρης σε συνέντευξη Τύπου που παραχώρησαν από κοινού με τον αντιπρύτανη του ΕΜΠ και διευθυντή του Εργαστηρίου Αστικού Περιβάλλοντος κ. Γιάννη Πολύζο και στελέχη της Greenpeace και του WWF Ελλάς για τις επιπτώσεις της πυρκαϊάς της Πάρνηθας στο κλίμα του λεκανοπεδίου της Αττικής. Όπως εξήγησε ο κ. Σανταμούρης, μετά την πυρκαϊιά αυξήθηκε σημαντικά η επιφανειακή θερμοκρασία του βουνού. Είναι χαρακτηριστικό ότι η διαφορά στις τιμές του υδραργύρου μεταξύ «καμένης» και «μη καμένης» Πάρνηθας φθάνει τους 35 βαθμούς Κελσίου. «Αυτό σημαίνει ότι ο αέρας πάνω από την Πάρνηθα θα είναι ζεστός και άρα θα ανεβαίνει αντί να εισέρχεται στην πόλη. Χάθηκε δηλαδή ο κύριος μηχανισμός ψύξης της Αθήνας και έμεινε μόνο η «λειτουργία» της θαλάσσιας αύρας. Δεν φτάνει. Το κλίμα της πόλης θα αλλάξει».

Οι περιβαλλοντολόγοι υποστηρίζουν ότι στην Αθήνα θα βιώσουμε αύξηση της θερμοκρασίας τα επόμενα χρόνια. Τα δάση της Πάρνηθας λειτουργούσαν ως ψυκτικός μηχανισμός του καμινιού της τσιμεντένιας πρωτεύουσας. Αυτός ο μηχανισμός έχει πλέον χαθεί και οι βόρειοι άνεμοι που αναζωογονούσαν το Λεκανοπέδιο θα είναι πλέον θερμοί.

Η καταστροφή της Πάρνηθας θα επιφέρει μια σειρά από αλλαγές προς το χειρότερο για τους κατοίκους του Λεκανοπεδίου όπως είναι: περισσότερη σκόνη και μικροσωματίδια καθώς και αλλαγή στο τοπικό κλίμα. Οι ακριβείς ωστόσο επιπτώσεις είναι θέμα συνολικότερης μελέτης και όχι πρόχειρων υπολογισμών.

Ωστόσο η ενδεχόμενη αύξηση της θερμοκρασίας δεν είναι η μόνη επίπτωση από την ολοσχερή καταστροφή του Εθνικού Δρυμού της Πάρνηθας. Για ένα διάστημα οι κάτοικοι της Αθήνας θα ταλαιπωρηθούν από τα μικροσωματίδια λόγω της κάπνας από τις φωτιές, αλλά ύστερα από δυο-τρεις βροχοπτώσεις η ατμόσφαιρα θα καθαρίσει.

Η τέφρα και τα αιωρούμενα σωματίδια που μεταφέρονται από την καμένη έκταση της Πάρνηθας με βόρειους ανέμους θα επιβαρύνουν ακόμα περισσότερο την ήδη επιβαρημένη ατμόσφαιρα του Λεκανοπεδίου. Οι βασικές επιπτώσεις της αύξησης των αιωρούμενων σωματιδίων είναι ερεθισμός του αναπνευστικού συστήματος ιδίως στις ευπαθείς ομάδες, βρογχικό άσθμα αλλά και εμφάνιση αλλεργιών.

Οι καμένες εκτάσεις αποτελούν μια διαρκή πηγή ρύπανσης για το Λεκανοπέδιο που θα εκτονώνεται σταδιακά. Επιπλέον, ανάμεσα στα άμεσα αποτελέσματα θα έχουμε τη δυσφορία των κατοίκων στις κοντινές περιοχές καθώς και τις δυσκολίες στην αναπνοή.

Εκτός από ψυκτικός μηχανισμός, τα δάση της Πάρνηθας λειτουργούσαν και ως φυσικό φίλτρο του αέρα για την ατμοσφαιρική ρύπανση που προκαλούν τα οχήματα. Το αποτέλεσμα τώρα θα είναι να παρατηρούμε αύξηση των μικροσωματιδίων που θα κάνουν τις συνθήκες διαβίωσης στην Αθήνα ακόμα πιο δυσβάσταχτες.

Τα 12 λάθη που επέτρεψαν στη φωτιά να σκαρφαλώσει στην Πάρνηθα

Η Μόνο λίγες μέρες έχουν περάσει και η τραγωδία της επέκτασης της φωτιάς από τα Δερβενοχώρια Βοιωτίας στην Πάρνηθα και η πληγή παραμένει «ανοιχτή». Οι απαντήσεις στα ερωτήματα από την πυρκαϊιά στον Εθνικό Δρυμό και οι ευθύνες που προκύπτουν αναζητούνται τόσο από τους εισαγγελέεις, οι οποίοι έχουν ήδη επέμβει, όσο και από τους ειδικούς. Είναι αίτημα και των πολιτών να μην σκεπάσει η στάχτη τα λάθη και τις παραλείψεις. Τι έφταιξε και η φωτιά ξέφυγε από τα Δερβενοχώρια και έφτασε ως την κορυφή της Πάρνηθας; Ποιες είναι οι ευθύνες των αρμοδίων; Θα πληρώσει κανείς για αυτή την εθνική καταστροφή;

Μια πρώτη αποτίμηση αναδεικνύει τις 12 τραγικές ευθύνες της αρμοδίων

1. Η απόφαση να αντιμετωπιστεί το πύρινο μέτωπο των Δερβενοχωρίων κυρίως με χερσαία μέσα προκειμένου να αποφευχθούν τυχόν καταστροφές στους πυλώνες υψηλής τάσης της ΔΕΗ από τις ρίψεις νερού από τα αεροπλάνα και τα ελικόπτερα της Πυροσβεστικής είναι, όπως όλα δείχνουν, η αιτία που η φωτιά ξέφυγε από τον έλεγχο των πυροσβεστών φτάνοντας μέσα σε λίγη ώρα στην κορυφογραμμή της Πάρνηθας. Σύμφωνα με πληροφορίες, οι συγκεκριμένοι πυλώνες υψηλής τάσης τροφοδοτούν με ρεύμα τον νομό Αττικής, την Εύβοια και ολόκληρη την Πελοπόννησο. Είναι πιθανό, λοιπόν, μπροστά στο ενδεχόμενο πρόκλησης γενικευμένου μπλακ άουτ στην πρωτεύουσα, εξέλιξη που θα προκαλούσε ουσιαστικές αλλά και πολιτικές παρενέργειες, να αποφασίστηκε το βάρος της επιχείρησης κατάσβεσης να αναλάβουν οι χερσαίες δυνάμεις. Ποιος πήρε όμως τη συγκεκριμένη απόφαση; Ο αρχηγός της Πυροσβεστικής αντιστράτηγος κ. Ανδρέας Κόνης, ή ήταν μια καθαρά πολιτική απόφαση;

2. Σύμφωνα με τους πυροσβέστες, δεν είχαν ληφθεί εγκαίρως τα αναγκαία μέτρα πρόληψης και προστασίας της περιοχής από τους αρμόδιους φορείς παρότι επρόκειτο για τον πλέον σημαντικό –όπως επισημαίνεται– πνεύμονα πρασίνου της Αττικής.

3. Σύμφωνα με τους δασολόγους του υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης για την πυρκαϊιά της Πάρνηθας από την πρώτη στιγμή που εκδηλώθηκε θα έπρεπε να είχαν επιχειρήσει τουλάχιστον 4 αεροσκάφη για τον περιορισμό της. Δεν αρκεί όμως η επέμβαση των αεροσκαφών για την καταστολή. Επιβάλλεται επέμβαση των επίγειων δυνάμεων, πολύ δε περισσότερο όταν η φωτιά δεν σβήσει κατά τη διάρκεια της ημέρας. Πρέπει να ακολουθούν επιχειρήσεις πυροσβεστικών οχημάτων που με την εγκατάσταση δικτύου να καταστέλλουν τη φωτιά κατά τη διάρκεια της νύχτας όπου οι συνθήκες από πλευράς ανέμων είναι ευνοϊκότερες.

4. Η δασική υπηρεσία, από την άλλη, κάνει λόγο για αδυναμία της Πυροσβεστικής να εκτιμήσει σωστά την κατάσταση. «Υποτίμησαν τη φωτιά» λένε, ενώ σύμφωνα με πληροφορίες, όταν τηλεφώνησαν ότι η φωτιά είχε φτάσει στην Πάρνηθα, αρχικά δεν τους πίστευαν.

5. Τόσο τα δίκτυα υψηλής όσο και τα δίκτυα μεσαίας και χαμηλής τάσης της ΔΕΗ διέρχονται από αγροτικές και δασικές περιοχές της χώρας. Οι κίνδυνοι πυρκαϊιάς είναι μεγάλοι. Προγράμματα όμως για τη μείωση του κινδύνου των πυρκαϊιών από αστοχίες του δικτύου μεταφοράς ενέργειας δεν υλοποιούνται και είναι αμφίβολο αν καθαρίζονται τα δίκτυα. Η ΔΕΗ διαψεύδει τις αναφορές ορισμένων ΜΜΕ ότι η φωτιά στα Δερβενοχώρια ξεκίνησε από σπινθήρα σε πυλώνα. Ωστόσο βίντεο, το οποίο εξετάζεται, έχει αποτυπώσει τη στιγμή που ξεκίνησε η φωτιά σε πυλώνα της επιχείρησης.

6. Την άνοιξη και ενώ ο κρατικός μηχανισμός κατέστρωνε δήθεν σχέδια για την όσο το δυνατόν καλύτερη θεωράκιση από τον κίνδυνο των δασικών πυρκαγιών, 18 από τους 28 ανώτατους αξιωματικούς της Πυροσβεστικής αποστρατεύτηκαν πριν καν συμπληρώσουν ένα χρόνο «θητείας» στο βαθμό που είχαν προαχθεί! Σε δύσκολες

«Έρημος τσιμέντου»

καταστάσεις, όπως για παράδειγμα στην Πάρνηθα, εκείνο που έχει μεγαλύτερη αξία είναι η εμπειρία των διοικούντων.

7. Επηρέασαν ή όχι την επιχειρησιακή ικανότητα της Πυροσβεστικής οι κενές οργανικές θέσεις και το επίπεδο εκπαίδευσης και ετοιμότητας του υπάρχοντος προσωπικού;

8. Μετά το 1997 τα δασαρχεία πέρασαν στην αρμοδιότητα της Περιφέρειας, ενώ οι κεντρικές δασικές υπηρεσίες παρέμειναν στην αρμοδιότητα του υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι δεν υπάρχει καμία δυνατότητα συντονισμού των υπηρεσιών μεταξύ τους και βέβαια κανένας κεντρικός σχεδιασμός. Επίσης, οι περισσότεροι υπάλληλοι μετακινήθηκαν στις κεντρικές υπηρεσίες με αποτέλεσμα τα δασαρχεία να μείνουν ακάλυπτα. Ιδιαίτερες ελλείψεις υπάρχουν σε δασοφύλακες και δασοπόνους, αυτοί ακριβώς δηλαδή που αναλαμβάνουν την προστασία των δασών.

9. Η σύνταξη δασικών χαρτών και δασολογίου προκρίνεται από όλους σαν λύση. Η δασική υπηρεσία έχει δεσμευτεί ότι σε διάστημα ενός χρόνου θα μπορούσε να επικαιροποιήσει τους υπάρχοντες χάρτες. Όμως στις 10 Μαΐου του 2007, η Κτηματολόγιο Α.Ε. προκήρυξε έξι μελέτες για την οριοθέτηση δασών και δασικών εκτάσεων σε όλη τη χώρα. Νέος πόλεμος μεταξύ των υπηρεσιών ξέσπασε... Την ίδια στιγμή οι πιέσεις για οικοπεδοποιήσεις αυξάνονται. Αυτός είναι άλλωστε και ο λόγος που κατατέθηκε πριν από τρεις εβδομάδες τροπολογία που ήθελε να σταματήσει κάθε διαδικασία περί των αυθαιρέτων έως ότου συνταχθεί το δασολόγιο και η ψήφιση της οποίας απεφεύχθη την τελευταία στιγμή. Η προστασία των δασών και των δασικών εκτάσεων είναι θέμα επιβίωσης. Με αυτή την έννοια, ίσως ήρθε η ώρα να προστατευτούν με όποιο κόστος.

10. Οποια πολιτική για την αντιμετώπιση των πυρκαϊών δεν δίνει έμφαση στα προληπτικά μέτρα δεν θεωρείται αξιόπιστη. Επίσης η πολυδιάσπαση των μηχανισμών στο πεδίο της προετοιμασίας για την αντιπυρική περίοδο δημιουργεί σύγχυση και αναποτελεσματικότητα.

11. Η πολυδιάσπαση των μηχανισμών πρόληψης κατά την αντιπυρική περίοδο έχει αποτέλεσμα να μην υπάρχει αντιπυρική «ασπίδα». Άλλο υπουργείο (Αγροτικής Ανάπτυξης) είναι αρμόδιο για τον προγραμματισμό και την εκτέλεση των έργων και άλλο (Εσωτερικών) για την κάλυψη των αναγκών των δασικών υπηρεσιών σε προσωπικό. Επιπλέον, τα χρήματα που δίδονται για την πρόληψη στους δήμους και στις κοινότητες από το υπουργείο Εσωτερικών δαπανώνται σε έργα προεκλογικού χαρακτήρα. Στις πρόσφατες πυρκαϊές οι οδηγοί των υδροφόρων συχνά δυσκολεύονταν να προσεγγίσουν τις εστίες της φωτιάς, καθώς δεν υπήρξε μέριμνα από τις αρμόδιες υπηρεσίες για τη διάνοιξη δρόμων πρόσβασης.

12. Με μακό μπλουζάκι και κράνος εργοταξίου καλούνται οι εποχικοί δασοπυροσβέστες να δώσουν μάχη με τις φλόγες. Ο βασικός εξοπλισμός που θα έπρεπε να έχουν μένει στα χαρτιά: ειδικά κράνη, προστατευτικά γυαλιά και γάντια, μάσκες, αντιπυρικά τζάκετ και κουβέρτες, ειδικές στολές. Εφόδια που δεν είχαν οι τρεις εποχικοί δασοπυροσβέστες που έχασαν τη ζωή τους στο Ρέθυμνο. Παράλληλα, ο αγώνας που δίνουν επί πολλές ημέρες οι πυροσβέστες, χωρίς ανάπαυση, τους καταπονεί σημαντικά, με αποτέλεσμα να μην είναι τόσο αποτελεσματικοί όσο θα έπρεπε.

Η Δυτική Αττική με την καταστροφή της Πάρνηθας απώλεσε τον μοναδικό της πνεύμονα. Παρουσιάζει μεγάλη διαφορά σε σχέση με την Ανατολική Αττική σε ό,τι αφορά το πράσινο σε κάθε κάτοικο των δυτικών περιοχών αντιστοιχεί μόνο το μισό πράσινο σε σχέση με τους υπόλοιπους κατοίκους του Λεκανοπεδίου.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Οργανισμού της Αθήνας- τα οποία δεν έχουν επικαιροποιηθεί από το 2005 και μετά- σε κάθε κάτοικο του Λεκανοπεδίου αντιστοιχούν 2,55 τετραγωνικά μέτρα αστικού πρασίνου. Πριν από 20 χρόνια η αντιστοιχία ήταν

2,82 τετραγωνικά μέτρα. Σε ό,τι αφορά τη Δυτική Αττική όμως η αναλογία είναι ακόμα πιο μικρή. Πριν από δύο χρόνια ήταν 1,31 τετραγωνικά μέτρα ανά κάτοικο, όταν το 1985 ήταν... 2 τετραγωνικά μέτρα.

Ελάχιστες είναι πλέον οι ανάσες για τους κατοίκους από το Χαϊδάρι έως την Πετρούπολη και από το Αιγάλεω έως το Περιστερί, το Ίλιον και τους Αγίους Αναργύρους.

Καταγραφή

Σε δέκα ημέρες θα έχει ολοκληρωθεί η λεπτομερής φωτογράφιση (ορθοφωτογράφιση) από τη Γεωγραφική Υπηρεσία Στρατού, των εκτάσεων που έχουν καεί στην Πάρνηθα. Μία εβδομάδα αργότερα θα πραγματοποιηθεί η κήρυξη από τον γενικό γραμματέα της Περιφέρειας των καμένων εκτάσεων ως αναδασωτέων. Με βάση τη συγκεκριμένη απεικόνιση θα πραγματοποιηθεί η μελέτη των αντιδιαβρωτικών και αντιπλημμυρικών έργων από τη Διεύθυνση Αναδασώσεων Αττικής σε συνεργασία με το Δασαρχείο Πάρνηθας και με τη συμβολή του Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού και τη συμβολή του Εθνικού Ιδρύματος Αγροτικών Ερευνών (ΕΘΙΑΓΕ). Όσον αφορά την αναδάσωση, σύμφωνα με τις αρχές, θα εκδοθεί απαγόρευση βοσκής στις καμένες περιοχές, ενώ οι παραβάτες θα τιμωρούνται με αφαίρεση του δικαιώματος πρόσβασης στους κοινοτικούς πόρους. Οι καμένες εκτάσεις θα προστατευτούν με την αύξηση του προσωπικού φύλαξης και την εντατικοποίηση των περιπολιών των δασικών υπαλλήλων. Παράλληλα, θα απαγορεύεται η είσοδος των οχημάτων στις καμένες περιοχές με μπάρες που θα τοποθετηθούν, ενώ επίσης απαγορεύεται η κυκλοφορία των οχημάτων όλο το 24ωρο στους δασικούς δρόμους Ρετσινάδικα - Αγία Τριάδα (από τη θέση Ρετσινάδικα έως τη θέση Παλαιοχώρι) και Πηγή Φυλής - Βούτυμα Αυλώνος από τη θέση Καστρίτσα έως τη θέση Γέφυρα Μαυρορέματος.

Από τα blog

«Τα δέντρα κλαίνε./ Ένας άνθρωπος αδιάφορος περπατάει/ την ομορφιά της φύσης δεν κοιτάει/ ένα σπύρτο ανάβει, το πετάει/ πυρκαγιά ξεσπάει./ Τα δέντρα καίγονται, πονάνε/ απεγνωσμένα να σωθούν ζητάνε/ οι άνθρωποι αδιάφοροι κοιτάνε/ λίγος είναι εκείνος που πονάνε». Ιωάννα Μαστρομηνά, 7ο Δημ. Σχολείο Αμαρουσίου.

Ελατόδασος;

Για 100 χρόνια ξεχάστε το

Η Αθήνα, και η ευρύτερη Αττική, χάνει –έως την αποκατάσταση του οικοσυστήματος της Πάρνηθας– ένα σημαντικό πνεύμονα πρασίνου, και μαζί μια ευκαιρία για καλύτερες συνθήκες ζωής στην πόλη. Το ήδη διαταραγμένο κλίμα του πάλαι ποτέ κλεινού άστεως αναμένεται να επιδεινωθεί. Οι ακρότατες θερμοκρασίες, υψηλές και χαμηλές, είναι πολύ πιθανό να αυξηθούν. Επίσης, αυξημένη είναι η πιθανότητα πλημμυρικών φαινομένων και μάλιστα σε περιοχές που έως τώρα δεν τις είχαμε συνθίσει. Ακόμα χειρότερα, στην Πάρνηθα κάπκε μεγάλη έκταση ελατοδάσους που δύσκολα μπορεί να αναγεννηθεί. Σύμφωνα με τους ειδικούς, το δάσος από μόνο του θα χρειαστεί πάνω από εκατό χρόνια για να αποκατασταθεί, εφόσον βέβαια υπάρξουν οι κατάλληλες συνθήκες. Διαφορετικά θα πρέπει να φυτευτεί μαύρη πεύκη προκειμένου να προστατευτούν τα νεαρά έλατα από τον ήλιο και την ξηρασία. Πάντως, οι κλιματολογικές συνθήκες των τελευταίων ετών έχουν φέρει μεγαλύτερη ξηρασία, δημιουργώντας δυσμε-

νείς συνθήκες για την ανάπτυξη του ελατοδάσους που υπήρχε στην Πάρνηθα εκατοντάδες χρόνια. Απίστευτο φαίνεται ακόμα και σήμερα το ότι κάπκε ο Εθνικός Δρυμός της Πάρνηθας, σύμφωνα με τον δασολόγο του WWF Ελλάς, υπεύθυνο για την Πάρνηθα, κ. Παναγιώτη Λατσούδη. Απίστευτο είναι και το γεγονός ότι αυτή η γενιά δεν θα ξαναδεί ελατοδάσος στην περιοχή, αφού θα χρειαστεί ένας αιώνας για να μεγαλώσουν και πάλι τα δέντρα.

Ο κ. Λατσούδης υπογραμμίζει, «με ρωτούν τι είχαμε σχεδιάσει για την περίπτωση πυρκαγιάς και απαντώ “δεν υπήρχε τέτοια περίπτωση”. Τα πευκοδάση περιμένεις ότι κάποια στιγμή θα καούν, είναι φυσικό. Αντίθετα τα ελατοδάση έχουν τη μικρότερη καιόμενη επιφάνεια γιατί βρίσκονται ψηλά, σε περιοχές με μεγάλη υγρασία», τονίζει.

Και όμως, 40.000 στρέμματα δάσους στο βουνό της Πάρνηθας είναι ήδη στάχτη, τα περισσότερα από τα οποία ήταν υψηλά έλατα, τα οποία δύσκολα μπορούν να αναγεννηθούν. «Στις περιοχές που υπήρχαν πεύκα, το δάσος θα αναγεννηθεί από μόνο του. Χρειάζεται μόνο να γίνουν κάποια έργα για την ανάσχεση των πλημμυρών» τονίζει ο κ. Λατσούδης. «Η ελάτη όμως δεν μπορεί να αναγεννηθεί» προσθέτει, οπότε το πιθανότερο είναι ότι θα χρειαστεί να φυτευτεί μαύρη πεύκη. Στη σκιά των πεύκων στη συνέχεια θα μεγαλώσουν τα έλατα».

Τα πεύκα - προδάσος θα χρειαστούν 15 - 20 χρόνια για να αναπτυχθούν εξηγεί ο κ. Λατσούδης που ωστόσο τονίζει ότι ενδεχομένως να μη χρειαστεί να φυτευτούν έλατα.

Ο Συνήγορος του Περιβάλλοντος

Του Χαρή Παμπούκη

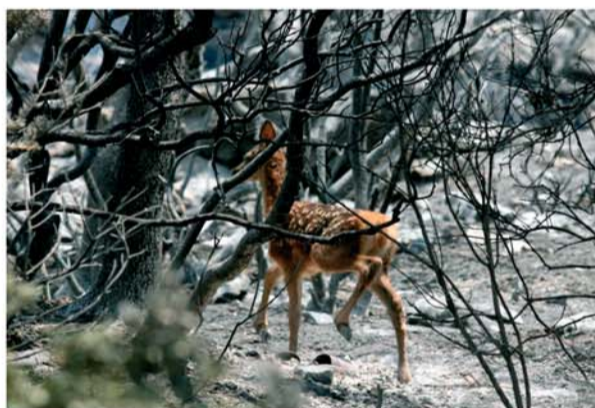
Το κάψιμο της Πάρνηθας, όπως από καρδιάς ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας είπε μας μάτωσε την καρδιά, γιατί η Πάρνηθα εκτός του μεγάλου οικολογικού ενδιαφέροντος έχει και ένα συμβολικό χαρακτήρα για τους Αθηναίους.

Οι Έλληνες είμαστε συναισθηματικός λαός. Αντιδρούμε έντονα και ξεχνάμε εύκολα. Δεν υπάρχει συνέχεια και προσωποποιημένη ευθύνη. Και αυτό συνιστά τη συνταγή της οπισθοδρόμησης και της επανάληψης λαθών. Χώρια που δημιουργείται ένα αρνητικό πολιτισμικό πρότυπο πολίτη, που βασίζεται στο ανεύθυνο, την ιδιοτέλεια, τη μαγκιά και το νόμο μηδενικής εφαρμογής. Κυρίως όμως μετά τα πρώτα έντονα εικοσιτετράωρα τα πάντα ξεχνιούνται τα μίντια στρέφονται σε άλλα επίκαιρα και συνήθως δυσάρεστα κοινωνικά γεγονότα. Τα αποτελέσματα όμως μίας καταστροφής θέλουν χρόνο και η προσπάθεια πρέπει να είναι συνεχής. Αυτό λείπει. Για το λόγο αυτό χρειαζόμαστε θεσμούς που θα διασφαλίζουν τη συνέχεια και θα είναι εμπροσθοβαρείς, θα κοιτάνε και θα σχεδιάζουν το μέλλον.

Από αυτή τη σκοπιά η τραγωδία της Πάρνηθας μας υποχρεώνει σε ένα αναστοχασμό με στόχο τη συμβολή με συγκεκριμένες προτάσεις που θα βλέπουν το μέλλον και θα διασφαλίζουν τη συνέχεια της πολιτικής δράσεως όταν θα σβήνουν τα φώτα της δημοσιότητας.

Ας μου επιτραπεί λοιπόν στο πλαίσιο αυτό, να διατυπώσω μόνο μία συγκεκριμένη πρόταση, που μπορεί και πρέπει να υλοποιηθεί άμεσα, πρόταση που κοιτάει το μέλλον, τη συνέχεια και την κοινωνική ευθύνη.

Η πρόταση αυτή συνίσταται στην ίδρυση μίας νέας ανεξάρτητης αρχής με αντικείμενο την προστασία του περιβάλλοντος σε μία χώρα όπου η φυσική καλλονή

της συνιστά από μόνη της ανταγωνιστικό πλεονέκτημα. Πιστεύω ότι το δημόσιο αγαθό του περιβάλλοντος χρειάζεται ένα συνήγορο, ένα Συνήγορο του Περιβάλλοντος που να διασφαλίζει τη διαφάνεια και τον έλεγχο σε θέματα περιβάλλοντος. Παράλληλα με τη συγκέντρωση διάσπαρτων υπαρκτών αρμοδιοτήτων μία τέτοια αρχή μπορεί να έχει ως αντικείμενο ενδεικτικά:

- Τον ετήσιο έλεγχο και τη δημόσια καταγραφή της κατάστασης των αυθαιρέτων με χρήση όλων των σύγχρονων μέσων (όπως π.χ. με αεροφωτογραφίες) και φυσικά τη δημοσιοποίηση στοιχείων συγκεκριμένων που εξατομικεύουν την ευθύνη με ετήσια έκθεση που θα κατατίθεται στη Βουλή των Ελλήνων και θα δίδεται στη δημοσιότητα.

- Τον έλεγχο της πορείας αποκατάστασης περιβαλλοντικών καταστροφών από πυρκαγιές, θαλάσσιες ρυπάνσεις κλπ.

- Την υποδοχή και διερεύνηση καταγγελιών σε θέματα περιβάλλοντος και μετά από ένα επιβαλλόμενο εκ πρώτης όψεως έλεγχό τους τη διενέργεια όλων των νομίμων ενεργειών για συνέπειες και την παρακολούθηση της πορείας των υποθέσεων ενώπιον

των νομίμων αρχών (της εκτελεστικής ή της δικαστικής εξουσίας).

- Την υποβολή ετήσιας έκθεσης με συγκεκριμένες προτάσεις προς την εκτελεστική εξουσία.

Με την ίδρυση του Συνηγόρου του Περιβάλλοντος θα αυξηθεί η κοινωνική ευθύνη και συγχρόνως θα ασκείται (η επιβαλλόμενη) πίεση στην εκτελεστική εξουσία (κατά συγκεκριμένο τρόπο) να παίρνει άμεσα μέτρα και πάντως εντός έτους, χωρίς δηλαδή να αφήνεται η κατάσταση των αυθαιρέτων να σωρεύεται και να δημιουργείται κρίσιμη κοινωνική μάζα που στη συνέχεια θα οδηγεί σε νέα γενιά νομιμοποίησης αυθαιρέτων κλπ.

Η ίδρυση ενός Συνηγόρου του Περιβάλλοντος παράλληλα με άλλα μέτρα όπως ενδεικτικά η νομοθετική διεύρυνση του καθεστώτος του εθνικού δρυμού στις καμένες περιοχές, ο εθνικός σχεδιασμός διατήρησης και ανάπτυξης χώρων πρασίνου στην επικράτεια, ο υποχρεωτικός προληπτικός έλεγχος από το Συμβούλιο της Επικρατείας νόμων που επηρεάζουν άμεσα το περιβάλλον (αντί της ανεπίτρεπτης συνταγματικής συρρίκνωσης των αρμοδιοτήτων και του ρόλου του) μπορούν να δημιουργήσουν ένα συνεκτικό δημόσιο χώρο -των πολιτών- (πέρα από την εκτελεστική και δικαστική εξουσία) που θα συμβάλλει στην πλέον αποτελεσματική προστασία του περιβάλλοντος και στη χάραξη μίας εθνικής αναπτυξιακής στρατηγικής περιβάλλοντος. Ετσι θα στενάζουμε ξανά το μέλλον με περισσότερη σιγουριά και αισιοδοξία αντί να περιμένουμε του χρόνου με βεβαιότητα να θρηνήσουμε νέες περιβαλλοντικές καταστροφές.

Αυτό το αίτημα της συνέχειας που τόσο λείπει στην ελληνική πολιτική πραγματικότητα, ήταν και ένα από τα κεντρικά μηνύματα της συγκέντρωσης διαμαρτυρίας για την Πάρνηθα, της Κυριακής.

Δεκαπενθήμερη Εφημερίδα - Διανέμεται Δωρεάν

Ιδιοκτήτης • Εκδότης • Διευθυντής: Σωκράτης Σαρινόπουλος • Ξάνθου 28, Ελληνικό 16 777 • e-mail: socratis@socratis.eu
Εκτύπωση: UNISSET - Γραφικές Τέχνες Ε.Π.Ε. • Μαυρομικάλη 4, Γλυκά Νερά 15354

